«Lalwa se zam wa a»

Evèk*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Evèk pou Nasyon yo, anba Mandatman Apostolik

Sa ekri: Satan se wa ak bondye lemonn sa a.[1] Satan te tante Jezi lè li te di l' li t'ap ba l' pouvwa sou tout peyi wa ki sou latè si sèlman Jezi te mete ajenou devan l' pou adore l'.[2] Seyè nou an refize, sètènman, nan jistis li, men malgre sa li pa t' konteste Satan te gen pouvwa pou l' ba l' egzakteman sa li te pwomèt la.[3] Se poutèt sa, Satan pa gen sèlman pouvwa ak otorite espirityèl, sèlman nan limit Bondye pèmèt e otorize,[4] men li gen pouvwa tou nan monn fizik la, ak otorite atravè moun ki swiv li ak yon lespri ki pouri, yon kè ki mechan ak yon gwo lanvi pou pouvwa.[5] Ajan lanfè sa yo nan mitan lèzòm sèvi ak lalwa kòm zam kont Legliz la ak kont moun ki fidèl yo, yo fè sa ki te fèt pou byen tounen yon zouti pou mal.[6] Pwojè sa a idantifye ka kote sa te rive nan tan pase, kote sa ap rive koulye a, osinon kote sa pral rive talè konsa. Pa mwayen lalwa, dyab la ka rive fè limanite tounen esklav san yo pa tire yon sèl kout fizi.[7] Anverite, pwofesi yo anonse esklavaj tout lemonn nan dènye tan yo.[8] Nan yon ka konsa, pa bezwen okenn lagè nan monn fizik la, paske lagè a deja fèt nan domèn espirityèl la, e li annik ap parèt nan domèn fizik la (sou latè) lè yo siyen yon lwa ak yon plim.[9] Depi yon lwa lemonn fin tabli, kit lwa sa a entèdi adorasyon Kris la, kit li entèdi moun reyini nan non Kris la, kit li entèdi mwayen ki pèmèt lèzòm rete lib gras a dwa Bondye ba yo pou defann tèt yo kont tirani,[10] li difisil anpil pou chanje lwa sa a san yon mirak.[11] Se poutèt sa lapriyè, ale legliz ak sèvis pou Bondye enpòtan anpil anpil, se yon kesyon lavi.[12]

Nòt nan fen

1

«Yo pa kwè paske sa yo pran pou Bondye nan lemonn lan bouche lespri yo. Li enpoze yo wè limyè bon nouvèl la. Se bon nouvèl sa a ki fè nou konnen pouvwa Kris la, li menm ki pòtre Bondye.» 2 Korint 4:4 (Bib La). «Koulye a, lè a rive pou yo jije moun ki sou tè sa a. Koulye a, yo pral mete chèf k'ap dominen lemonn lan deyò.» Jan 12:31 (Bib La). «Mwen p'ap pale anpil ankò avè nou, paske chèf k'ap dominen lemonn lan ap vini. Li pa gen okenn pouvwa sou mwen.» Jan 14:30 (Bib La). «Yo nan lerè sou keksyon jijman Bondye a, paske chèf k'ap dominen lemonn lan fin jije deja.» Jan 16:11 (Bib La). «Se nan bagay sa yo nou t'ap viv nan tan lontan. Nou t'ap swiv move kouran ki nan lemonn, nou t'ap fè volonte chèf otorite yo ki nan lè a, move lespri k'ap travay koulye a nan moun k'ap dezobeyi Bondye yo...» Efèz 2:2 (Bib La). «Nou konnen nou se moun Bondye. Men, tou sa ki sou latè anba pouvwa Satan.» 1 Jan 5:19 (Bib La). «Yo te gen yon wa alatèt yo. Se zanj gwo twou san fon an. Nan lang ebre yo rele l': Abadon. Nan lang grèk yo rele l': Apolyon, ki vle di: moun k'ap krase brize a.» Revelasyon 9:11 (Bib La).

2

«Satan mennen Jezi ankò sou yon mòn ki byen wo. Li moutre l' tout peyi ki sou latè ansanm ak tout riches yo. Li di l' konsa: M'ap ba ou tout bagay sa yo, si ou mete ou ajenou devan m' pou ou adore m'. Jezi reponn li: Wete kò ou sou mwen, Satan. Paske, men sa ki ekri: Se Mèt la, Bondye ou, pou ou adore, se li menm sèl pou ou sèvi.» Matye 4:8–10 (Bib La). «Satan mennen l' yon kote ki wo. Yon sèl kou, li moutre l' tout peyi ki sou latè. Li di Jezi konsa: M'ap ba ou tout pouvwa ak tout richès peyi sa yo. Yo renmèt tout bagay sa yo nan men mwen, mwen ka bay moun mwen vle yo. Si ou mete ajenou devan m', tout bagay sa yo pou ou. Jezi reponn li: Men sa ki ekri: Se Mèt la, Bondye ou, pou ou adore. Se li menm ase pou ou sèvi.» Lik 4:5–8 (Bib La).

3

«Li di Jezi konsa: M'ap ba ou tout pouvwa ak tout richès peyi sa yo. Yo renmèt tout bagay sa yo nan men mwen, mwen ka bay moun mwen vle yo.» Lik 4:6 (Bib La). «...Wete kò ou sou mwen, Satan. Paske, men sa ki ekri: Se Mèt la, Bondye ou, pou ou adore, se li menm sèl pou ou sèvi.» Matye 4:10 (Bib La). «Koulye a, lè a rive pou yo jije moun ki sou tè sa a. Koulye a, yo pral mete chèf k'ap dominen lemonn lan deyò.» Jan 12:31 (Bib La). «Mwen p'ap pale anpil ankò avè nou, paske chèf k'ap dominen lemonn lan ap vini. Li pa gen okenn pouvwa sou mwen.» Jan 14:30 (Bib La). «Nou konnen nou se moun Bondye. Men, tou sa ki sou latè anba pouvwa Satan.» 1 Jan 5:19 (Bib La).

4

«Seyè a di Satan: -Bon! Ou mèt fè sa ou vle ak byen l' yo. Men, m' tou pale ou, li menm, pa manyen l'! Se konsa Satan vire do l', li ale.» Jòb 1:12 (Bib La). «Seyè a di Satan konsa: -Ou mèt fè sa ou vle avè l'. Men, pa touye l' pou mwen.» Jòb 2:6 (Bib La). «Simon, Simon, koute: Satan mande pouvwa pou l' pase nou tout nan laye, tankou grenn y'ap vannen. Men, mwen lapriyè pou ou, Simon, pou konfyans ou nan Bondye pa febli. Ou menm, lè wa tounen vin jwenn mwen, bay frè ou yo fòs.» Lik 22:31–32 (Bib La). «Tout tantasyon nou jwenn sou chemen nou, se menm kalite tantasyon tout moun jwenn sou chemen yo tou. Men, Bondye li menm toujou kenbe pawòl li: li p'ap kite yo tante nou yon jan ki depase sa nou ka sipòte. Men, lè nou va anba tantasyon an, la ban nou fòs pou nou ka sipòte l', pou nou ka soti anba li.» 1 Korint 10:13 (Bib La). «Li pran dragon an, sèpan ki la depi lontan an, sa yo rele diab la, osinon Satan, li mete l' nan chenn pou mil (1.000) an. Zanj lan voye l' jete nan gwo twou san fon an, li fèmen twou a akle, epi li poze sele sou li. Konsa, dragon an p'ap kapab pran tèt nasyon yo toutotan mil (1.000) lanne pa fin pase. Apre sa, yo gen pou yo lage l' ankò pou yon ti tan.» Revelasyon 20:2–3 (Bib La).

5

«Se Satan ki papa nou. Se sak fè nou vle fè sa papa nou vle. Depi nan konmansman se sa ase l'ap fè: touye moun. Li pa janm pran pozisyon pou verite a paske pa gen verite menm nan li. Depi l' louvri bouch li, se manti l'ap bay paske sè mantò li ye. Se papa nan bay manti li ye.» Jan 8:44 (Bib La). «Lè konsa, y'a reprann bon sans yo, y'a chape kò yo soti nan pèlen Satan ki te mete men sou yo pou l' te fè yo fè sa l' vle.» 2 Timote 2:26 (Bib La). «Menm jan ou te wè Janès ak Janbrès t'ap fè Moyiz opozisyon an, konsa tou moun sa yo ap fè verite a opozisyon. Se yon bann moun ki gen lespri yo deraye. Bondye voye yo jete paske yo pa gen konfyans tout bon nan li.» 2 Timote 3:8 (Bib La). «Sa lakòz anpil moun ki gen lespri yo vire lanvè epi ki pa konnen verite a ap fè yon bann diskisyon ki pa janm fini. Pou yo, sèvis Bondye a tounen yon mwayen pou fè lajan.» 1 Timote 6:5 (Bib La). «Ki jan fè gen goumen ak kont nan mitan nou konsa? Kote sa soti? Sa soti nan move lanvi k'ap goumen nan kò nou. Nou anvi yon bann bagay. Men, nou pa ka jwenn yo. Lè konsa, nou pare pou nou touye moun. Nou anvi sa ki pa pou nou. Men, nou pa ka jwenn yo. Lè konsa, se fè kont, se goumen. Si nou pa jwenn sa nou bezwen an, se paske nou pa mande Bondye.» Jak 4:1–2 (Bib La). «Bèt mwen te wè a te sanble ak yon gwo chat tou jòn ak tach nwa sou tout kò li. pa t' li yo te plat tankou pa t' yon lous, bouch li te tankou bouch lyon. Dragon an ba li pouvwa li, li ba li plas chèf li te genyen an ansanm ak gwo pouvwa li t'ap egzèse a.» Revelasyon 13:2 (Bib La).

6

«Nou konnen lalwa se yon bagay ki bon depi ou sèvi avè l' jan ou dwe sèvi avè l' la...» 1 Timote 1:8 (Bib La). «Men, lalwa a se yon bagay ki soti nan Bondye. Kòmandman an tou, se Bondye ki bay li, se konsa li dwat epi li bon.» Ròm 7:12 (Bib La). «Paske chèf yo se nan sèvis Bondye yo ye pou byen nou. Men, si w'ap fè sa ki mal, ou mèt tranble, paske se pa pou gremesi yo gen pouvwa peni moun. Lè sa a, se sèvis Bondye y'ap fè tou. Y'ap fè nou wè kòlè Bondye lè y'ap peni moun ki fè sa ki mal.» Ròm 13:4 (Bib La). «Madichon pou moun ki vle fè byen pase pou mal, mal pase pou byen, pou moun k'ap di fènwa se limyè, limyè se fènwa, pou moun k'ap di bagay anmè dous, bagay dous anmè!» Ezayi 5:20 (Bib La). «Madichon pou chèf k'ap bay move lòd pou kache lenjistis y'ap fè, k'ap ekri move lwa pou peze pèp la! Se konsa, yo enpoze pòv malere yo defann dwa yo. Yo fè jijman ki pou ta nan avantaj pèp la tounen nan avantaj pa yo. Y'ap piye fanm ki pèdi mari yo, y'ap vòlò byen timoun ki san papa yo!» Ezayi 10:1–2 (Bib La). «Eske ou nan konfyolo avèk jij pèvèti sa yo, k'ap fè mechanste yo pase pou lalwa?» Sòm 94:20 (Bib La).

Legliz primitiv la

«...pa mwayen lwa yo tabli, yo ka kenbe mechanste twòp la anba nan mitan nasyon yo.» (tradui apati tèks anglè ANF 1) Irene Lyon, *Kont erezi yo* 5.24.2, trad. Alexander Roberts ak William Rambaut, nan *The Ante-Nicene Fathers*, ed. Alexander Roberts ak James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

7

«Li di yo: -Men ki jan wa a pral boule ak nou: Li pral pran pitit gason nou yo pou fè yo sèvi nan lame li a. Genyen ki pral aprann moute cha, gen lòt ki pral aprann moute chwal pou fè lagè. Genyen ki pral sèvi gad kò li pou kouri devan pwòp cha pa li. L'ap pran ladan yo pou mete chèf sou mil (01000) sòlda ak chèf sou senkant sòlda. Se yo ki pral pare tè nan jaden wa a pou li, se yo ki pral ranmase rekòt li yo pou li. Se yo ki pral fè zam pou li ak lòt lekipay l'ap bezwen pou cha lagè l' yo. L'ap pran pitit fi nou yo pou fè odè, pou fè manje ak pou fè pen pou li. L'ap pran pi

bon jaden nou yo, pi bon jaden rezen nou yo, pi bon jaden oliv nou yo, l'a bay moun k'ap sèvi l' yo. L'ap pran yon dizyèm sou tout rekòt danre nou yo ak sou tout rekòt pye rezen nou yo pou l' bay moun konfyans li yo ak lòt moun k'ap sèvi anndan lakay li. L'ap pran pi bon domestik nou yo ak pi bon sèvant nou yo, pi bon bèf nou yo ak pi bon bourik nou yo pou fè yo travay pou li. L'ap pran yon mouton pou chak dis mouton n'a genyen. Lèfini, l'ap fè nou tounen esklav li. Jou sa a, n'a rele anmwe pou wa nou an, wa nou menm n' ava chwazi a. Men lè sa a, Seyè a p'ap okipe nou.» 1 Samyèl 8:11–18 (Bib La). «Te vin gen yon lòt wa nan peyi Lejip la. Wa sa a pa t' konn anyen sou Jozèf. Li di pèp la konsa: -Gade. Pèp Izrayèl la vin pi plis pase nou. Yo pi fò pase nou. Tande non! Fòk nou jwenn yon jan wi, pou n' bat ak moun sa yo, pou yo pa vin plis toujou. Paske, si yon lagè pete la a, yo ka mete tèt ansanm ak lènmi nou yo pou yo bat nou. Apre sa, y'a pati kite peyi a. Se konsa yo mete kèk chèf sou pèp Izrayèl la pou kraze kouraj yo, pou fè yo fè kòve travo fòse san pran souf. Moun pèp Izrayèl yo bati lavil Piton ak Ranmsès pou farawon an. Se nan lavil sa yo yo te fè depo manje. Men, tank moun Lejip yo t'ap peze moun pèp Izrayèl yo, se tank yo t'ap fè pitit, se plis yo t'ap peple. Moun Lejip yo vin rayi moun pèp Izrayèl yo. Se konsa, yo fè pèp Izrayèl la tounen esklav. Yo rann yo lavi minab, yo fè yo travay rèd ap bat mòtye, ap fè brik, ap fè tout lòt kalite kòve nan jaden. Yo bat yo, yo fòse yo fè tout kalite travay sa yo.» Egzòd 1:8–14 (Bib La).

8

«Bèt la te egzije pou tout moun, piti kou gran, rich kou pòv, esklav kou lib, pou yo te resevwa yon mak sou men dwat yo osinon sou fwon yo. Pesonn pa t' kapab ni achte ni vann anyen si li pa t' gen mak sa a, sa vle di si l' pa t' gen non bèt la osinon nimewo ki koresponn ak non l' lan.» Revelasyon 13:16–17 (Bib La). «Yo ba l' pouvwa pou l' fè lagè ak tout moun k'ap sèvi Bondye yo, jouk pou l' te genyen batay la. Yo ba l' pouvwa sou moun tout ras, tout peyi, tout lang ak tout nasyon. Tout moun sou latè pral adore l', sa vle di tout moun ki pa t' gen non yo ekri nan liv ki gen non moun ki gen lavi a depi lè Bondye t'ap kreye tout bagay la, liv ki pou ti Mouton yo te touye a.» Revelasyon 13:7–8 (Bib La). «Men esplikasyon moun lan te ban mwen: -Katriyèm bèt la, se katriyèm gouvènman ki pral gen sou latè. Li p'ap tankou lòt yo. Li pral devore tout moun sou latè, l'ap pilonnen yo anba pye l', l'ap kraze yo. Dis kòn yo, se dis wa ki pral alatèt gouvènman sa a. Apre yo, ap gen yon lòt wa ki p'ap tankou lòt yo. L'ap jete twa nan wa yo. L'ap pale Bondye ki anwo nan syèl la mal, l'ap malmennen moun k'ap sèvi Bondye ki anwo nan syèl la. L'ap fè lide chanje tout fèt ak tout prensip lalwa Bondye a. Pandan twazan sis mwa, l'ap kenbe pèp Bondye a anba men l'.» Danyèl 7:23–25 (Bib La). «Dis kòn ou wè yo, se dis lòt wa ki poko konmanse gouvènen. Men, y'ap resevwa pouvwa pou yo gouvènen tankou wa pandan yon ti tan ansanm ak bèt la. Yo toulèdis gen menm lide nan tèt yo, y'ap renmèt pouvwa yo ak otorite yo bay bèt la.» Revelasyon 17:12–13 (Bib La). «Bondye mete nan kè yo lide pou yo fè sa li menm li vle, pou yo tout tonbe dakò fè menm bagay, pou yo renmèt pouvwa yo kòm wa nan men bèt la, jouk tan pawòl Bondye yo va rive vre.» Revelasyon 17:17 (Bib La). «Pa kite pesonn twonpe nou nan ankenn jan. Paske, anvan jou sa a rive, gen yon dènye revòlt kont Bondye ki pou fèt. Nou gen pou nou wè mechan ki deja kondannen pou disparèt la vini anvan. Mechan sa a ap kanpe, l'ap pran pozisyon kont tout bagay lèzòm ap sèvi, kont tout bagay lèzòm konsidere pou Bondye. La fè, la fè, jouk la antre nan tanp Bondye a, la chita, la fè tèt li pase pou Bondye.» 2 Tesalonik 2:3–4 (Bib La). «...sou dis wa ki pral leve lè sa a, kote anpi ki gouvènen kounye a [sou latè] pral separe...» (tradui apati tèks anglè ANF 1) Irene Lyon, *Kont erezi yo* 5.26.1, trad. Alexander Roberts ak William Rambaut, nan *The Ante-Nicene Fathers*, ed. Alexander Roberts ak James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). «...ak zòtèy pye yo, li te vle di wa ki gen pou leve nan mitan yo...» «...dis zòtèy estati a koresponn ak (otan) demokrasi...» «...dis kòn katriyèm

bèt la separe sou dis peyi wa...» (tradui apati tèks anglè ANF 5) Ipolit Wòm, *Sou Kris la ak Antikris la*, chap. 25, 27, trad. J. H. MacMahon, nan *The Ante-Nicene Fathers*, ed. Alexander Roberts ak James Donaldson, vol. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

9

«Paske, se pa ak moun nou gen pou nou goumen. Men, se ak move lespri ki nan syèl la, ak chèf, ak pouvwa, ak otorite k'ap gouvènen nan fènwa ki sou latè a.» Efèz 6:12 (Bib La). «Lè sa a, yon sèl batay pete nan sièl la: Michèl ak zanj li yo pran goumen ak dragon an. Dragon an menm te gen zanj pa l' yo avè l' pou goumen ak Michèl. Men, dragon an pèdi batay la, yo pa ba l' dwa rete nan sièl la ankò, ni li menm, ni zanj li yo. Yo jete gwo dragon an deyò. Se li menm, sèpan ki la depi lontan an, li menm yo rele diab la osinon Satan, k'ap plede twonpe tout moun. Yo voye l' jete sou latè ansanm ak tout zanj li yo.» Revelasyon 12:7–9 (Bib La). «Zanj chèf peyi Pès la te kenbe tèt avè m' pandan venteyen jou. Apre sa, Michèl, yonn nan chèf zanj Bondye yo, vin pote m' sekou paske mwen te pou kont mwen nan peyi Pès la.» Danyèl 10:13 (Bib La).

Lè yo siyen yon lwa

«Se konsa, nan trèzyèm jou premye mwa a, Aman fè rele tout sekretè wa yo, li ba yo yon piblikasyon pou yo mete nan lang chak peyi, jan yo ekri lang lan nan peyi a. Lèfini, li bay lòd pou yo voye l' bay tout prefè wa a, tout gouvènè pwovens yo ak tout chèf lòt pèp yo. Piblikasyon an te fèt nan non wa Asyeris. Lèfini, li mete so bag wa a anba li.» Estè 3:12 (Bib La). «Se konsa, wa Dariyis siyen lòd la.» Danyèl 6:9 (Bib La).

10

Entèdi adorasyon Kris la ak reyinyon nan non li

«Tout gwo chèf nan peyi a ansanm ak prefè yo, gouvènè yo, minis yo ak lòt chèf yo, nou tout, nou dakò pou wa a pase yon lòd sevè ki mande pou tout moun lapriyè nan pye wa a ase pandan trant jou. Nenpòt moun ki ta dezobeyi lòd sa a, epi ki ta lapriyè nan pye yon bondye osinon yon lòt moun pandan tan sa a, se pou yo jete l' nan gwo twou lyon yo.» Danyèl 6:7 (Bib La). «Apre sa, yo fè rele apòt yo, yo pase yo lòd pou yo pa janm pale ni moutre pèp la anyen nan non Jezi.» Travay 4:18 (Bib La). «Li di yo: Eske nou pa t' defann nou pale ak pèp la nan non nonm sa a? Gade sa n' fè. Nou gaye pawòl nou yo nan tout Jerizalèm. Nou vle rann nou reskonsab lanmò nonm lan.» Travay 5:28 (Bib La).

Mwayen ki pèmèt lèzòm rete lib

«Lè sa a, nan tan sa a, nan tout peyi Izrayèl la yo pa t' ka jwenn fòjon paske moun Filisti yo te soti pou pa kite ebre yo fè ni nepe ni lans fè. Se konsa, moun pèp Izrayèl yo te blije al lakay moun Filisti yo pou fè dan chari yo, wou yo, rach yo ak kouto digo yo. Moun Filisti yo te mande yo yon ti pyès ajan pou file chak dan rach epi pou fè pwent frenn yo, de ti pyès ajan pou fè dan chari yo ak pwent wou yo. Se sa ki fè, lè jou batay la rive, pa t' gen yonn nan mesye ki te avèk Sayil ak Jonatan yo ki te gen yon nepe osinon yon lans fè. Sèl Sayil ak Jonatan, pitit gason l' lan, te gen yonn pou yo chak.» 1 Samyèl 13:19–22 (Bib La). «...Bon, koulye a, moun ki gen yon lajan, se pou l' pran l'; sa ki gen manje se pou l' pran l' tou. Moun ki pa gen nepe, se pou l' vann rad li pou l' achte yonn.» Lik 22:36 (Bib La). «Si yo bare yon vòlè ap kase yon kay epi yo touye l', moun ki touye l' la pa koupab.» Egzòd 22:2 (Bib La).

«Lè m' wè pèp la te gen kè sote, mwen leve, mwen pale ak chèf yo ak majistra yo ak tout rès pèp la, mwen di yo: -Nou pa bezwen pè moun sa yo! Chonje jan Seyè a gen pouvwa, jan li fè moun pè l'. Ann goumen pou moun menm ras ak nou yo, pou pitit fi nou yo, pou pitit gason nou yo, pou madanm nou yo ak kay nou yo.» Neemi 4:14 (Bib La). «...ki t'ap rebati ranpa a. Tout moun ki t'ap bwote materyo te gen zam tou. Yo t'ap travay ak yon men, nan lòt men an yo te kenbe zam yo. Moun ki t'ap travay yo menm te toujou gen yon nepe pase nan ren yo. Nèg ki te konn kònen klewon an te toujou bò kote m'.» Neemi 4:17–18 (Bib La). «...Lwanj pou Bondye! Se li ki pwoteksyon mwen, se li ki moutre m' jan pou m' goumen, se li ki pare m' pou m' al nan batay...» Sòm 144:1 (Bib La).

Legliz primitiv la

«Moun ki pa anpeche yon zanmi soufri mal, si li kapab, koupab otan ak moun ki lakòz mal la.» (tradui apati tèks anglè NPNF2 10) Ambwaz Milan, *Sou devwa klèje yo* 1.36.179, trad. H. de Romestin, nan *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2yèm seri, vol. 10, ed. Philip Schaff ak Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896). «Paske kouraj, ki nan lagè pwoteje peyi yon moun kont barbar yo, oswa ki lakay li defann moun ki fèb yo, oswa zanmi l' kont vòlè, plen jistis...» (tradui apati tèks anglè NPNF2 10) Ambwaz Milan, *Sou devwa klèje yo* 1.27.129, trad. H. de Romestin, nan *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2yèm seri, vol. 10, ed. Philip Schaff ak Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896).

11

Lalwa peyi Medi ak peyi Pès, ki pa janm chanje

«Monwa, nou mande ou pou fè ekri lòd sa a, lèfini pou ou siyen l'. Konsa, dapre lalwa peyi Medi ak peyi Pès la, yo pa t' ka chanje anyen ladan l', tout moun fèt pou koube devan l'.» Danyèl 6:8 (Bib La). «Mesye yo tounen kay wa a ankò, epi yo di l': -Monwa, pa bliye. Dapre lalwa peyi Medi ak peyi Pès, depi wa a fin siyen yon lòd, se fini.» Danyèl 6:15 (Bib La). «Men, depi yo bay yon lòd piblik nan non wa a, avèk so wa a sou li, li pa ka revoke. Tansèlman, nou menm, nou gen dwa ekri yon lèt bay jwif yo nan non mwen avèk so mwen sou li.» Estè 8:8 (Bib La).

Pa gen anyen Bondye pa kapab fè

«Bondye mwen an voye zanj li, li fèmen bouch lyon yo pou yo pa fè m' anyen. Li fè sa paske li konnen mwen inonsan. Epi ou menm tou, monwa, ou konnen m' pa fè ou anyen ki mal, pa vre?» Danyèl 6:22 (Bib La). «Dapre sa ki te nan lèt yo, wa a te bay tout jwif yo pèmisyon pou yo te òganize yo nan chak lavil peyi a pou yo te ka defann tèt yo. Nenpòt moun lòt nasyon ki ta atake yo ak zam nan nenpòt pwovens, se pou yo koresponn ak yo, se pou yo masakre yo ansanm ak madanm yo ak pitit yo. Se pou yo touye yo nèt ale, lèfini pou yo pran tout byen yo...» Estè 8:11 (Bib La). «Yon zanj Bondye rete konsa li parèt, yon limyè klere tout kacho a. Zanj lan manyen Pyè bò kòt, li souke l', li di li: Leve vit. Chenn ki te mare men l' yo tonbe. Zanj lan di li: Mete sentiwon ou, mare sapat ou. Pyè fè tou sa. Zanj lan di l' ankò: Mete gwo rad ou sou ou, swiv mwen. Pyè swiv zanj lan, li mache soti nan kacho a. Li pa t' kwè sa zanj Bondye a t'ap fè a se te vre. Li te kwè se reve l' t'ap reve. Yo pase premye pòs gad la, yo pase dezyèm pòs la, yo rive bò pòtay an fè ki bay sou lavil la. Pòtay la louvri pou kont li devan yo. Yo soti, yo pran lari. Menm

lè a, zanj lan kite Pyè.» Travay 12:7–10 (Bib La). «Tou sa rive paske pa gen anyen Bondye pa ka fè.» Lik 1:37 (Bib La). «...Moun pa ka fè sa, se vre. Men, pa gen anyen Bondye pa kapab fè.» Matye 19:26 (Bib La).

12

Lapriyè

«...si pèp ki pote non m' lan lapriyè nan pye m', si yo soumèt devan mwen, si yo pran chache m' ankò, si yo vire do bay vye peche yo t'ap fè yo, m'ap tande yo nan syèl kote m' ye a, m'ap padonnen peche yo, m'ap fè peyi a kanpe ankò.» 2 Istwa 7:14 (Bib La). «Pa janm sispann lapriyè.» 1 Tesalonik 5:17 (Bib La). «Se pou nou konfese peche nou yo yonn bay lòt. Se pou yonn lapriyè pou lòt, pou nou kapab geri. Lè yon moun ap viv dwat devan Bondye, lapriyè moun sa a gen anpil pouvwa.» Jak 5:16 (Bib La). «Jezi rakonte yo parabòl sa a pou l' te moutre yo nesesite pou yo toujou lapriyè san yo pa janm dekouraje...» Lik 18:1 (Bib La). «Pa kite dòmi pran nou, tande. Lapriyè pou nou pa tonbe anba tantasyon. Lespri nou byen dispoze, men kò nou fèb.» Matye 26:41 (Bib La).

Reyini ansanm

«Se pou nou yonn veye sou lòt pou yonn ka ede lòt gen renmen nan kè nou, pou yonn ka ankouraje lòt nan fè sa ki byen. Pa pran egzanp sou moun ki pran abitid pa vin nan reyinyon nou yo. Okontrè, se pou yonn ankouraje lòt fè sa, koulye a pi plis pase anvan, paske nou wè jou Seyè a ap pwoche.» Ebre 10:24–25 (Bib La). «Yo pase tout tan yo ap koute sa apòt yo t'ap moutre yo, yo t'ap viv ansanm tankou frè yonn ak lòt, yo reyini pou separe pen an bay tout moun, epi yo t'ap lapriyè.» Travay 2:42 (Bib La). «Toulejou, yo tout reyini ansanm nan tanp lan; yo te konn separe pen an bay tout moun nan kay yo, yo te manje ansanm avèk kè kontan san okenn pretansyon. Yo t'ap fè lwanj Bondye. Tout moun te renmen yo. Chak jou Bondye t'ap mete lòt moun li t'ap delivre yo nan gwoup la.» Travay 2:46–47 (Bib La). «Paske, chak fwa de ou twa moun mete tèt yo ansanm nan non mwen, m'ap la nan mitan yo.» Matye 18:20 (Bib La).

Sèvis pou Bondye

«Men, si nou pa vle sèvi Seyè a, depi koulye a chwazi sa nou vle sèvi a: oswa bondye zansèt nou yo t'ap sèvi nan peyi lòt bò larivyè Lefrat la, osinon bondye moun Amori yo t'ap sèvi nan peyi kote n'ap viv koulye a. Men, pou mwen menm ansanm ak tout moun lakay mwen, se Seyè a n'ap sèvi.» Jozye 24:15 (Bib La). «Se sak fè, frè m' yo, jan Bondye fè nou wè li gen kè sansib pou nou an, se pou nou ofri tout kò nou ba li tankou ofrann bèt yo mete apa pou Bondye, bèt yo ofri tou vivan epi k'ap fè Bondye plezi. Se sèl jan nou dwe sèvi Bondye tout bon.» Ròm 12:1 (Bib La). «Nenpòt travay yo ban nou fè, fè l' ak tout kè nou tankou si se pa pou lèzòm nou t'ap travay, men pou Seyè a. Chonje byen: Seyè a gen pou ban nou rekonpans nou: l'ap ban nou eritaj li sere pou moun pa l' yo. Paske, mèt n'ap sèvi tout bon an se Kris la.» Kolòs 3:23–24 (Bib La).

Kanpe ansanm, ini

«Sèl bagay ki konsekan se pou nou viv yon jan ki konfòm ak bon nouvèl Kris la. Konsa, mwen ta mèt rive vin wè nou, mwen ta mèt pa kapab, se pou m' tande jan n'ap kenbe fèm, jan n'ap viv ansanm yonn ak lòt. Se pou m' tande jan n'ap mennen batay la ansanm pou defann konfyans bon nouvèl la fè nou gen nan Bondye...» Filip 1:27 (Bib

La). «...Ala bèl bagay, ala bon sa bon lè frè ak frè ap viv ansanm!» Sòm 133:1 (Bib La). «Sentespri a mete nou ansanm. Se pou nou fè tou sa nou kapab pou nou ka toujou fè yon sèl kò, pou nou viv ak kè poze ansanm yonn ak lòt. Gen yon sèl kò ak yon sèl Sentespri, konsa tou se yon sèl Bondye a ki rele nou pou nou gen yon sèl espwa. Gen yon sèl Seyè, yon sèl konfyans, yon sèl batèm. Gen yon sèl Bondye, ki papa nou tout, k'ap dominen sou nou tout, k'ap aji nan nou tout, ki nan nou tout.» Efèz 4:3–6 (Bib La). «Se pa pou yo sèlman m'ap lapriyè, men pou tout moun ki va mete konfyans yo nan mwen lè y'a tande mesaj la. M'ap lapriyè pou yo tout fè yon sèl. Papa, se pou yo tout fè yonn ansanm ak nou, menm jan ou menm ou nan mwen, mwen menm mwen nan ou. Se pou yo tout fè yon sèl pou moun ki nan lemonn yo ka kwè se ou ki te voye mwen.» Jan 17:20–21 (Bib La).

Sitwayen syèl la, moun depasaj nan lemonn sa a

«Men nou menm, nou se sitwayen peyi ki nan syèl la. Se tann n'ap tann Delivrans nou, Jezikri, Seyè a, ki gen pou desann sot nan syèl la...» Filip 3:20 (Bib La). «Tout moun sa yo mouri ak konfyans pou Bondye nan kè yo. Yo pa t' gen tan resevwa benediksyon Bondye te pwomèt yo, men yo wè benediksyon yo byen, lwen, yo salwe yo delwen. Yo tout te deklare se etranje depasaj sou latè yo ye, tankou moun yo depòte.» Ebre 11:13 (Bib La). «Zanmi m' yo, men sa m'ap mande nou. M'ap pale ak nou koulye a tankou ak moun ki etranje, ki depasaj sou latè: Se pou nou kenbe tèt ak tout egzijans lachè a k'ap goumen kont nanm nou...» 1 Piè 2:11 (Bib La). «Se sak fè, nou menm moun lòt nasyon yo, nou pa etranje ankò, ni moun ki depasaj. Men, se sitwayen nou ye ansanm ak tout moun nan pèp Bondye a, nou fè pati fanmi Bondye a...» Efèz 2:19 (Bib La). «Mwen te ba yo pawòl ou; lemonn rayi yo paske yo menm yo pa moun lemonn, menm jan mwen menm mwen pa moun lemonn. Mwen pa mande ou pou wete yo nan lemonn lan, men pou ou pwoteje yo anba Satan. Yo pa moun lemonn, menm jan mwen pa moun lemonn.» Jan 17:14–16 (Bib La).

Bon batay lafwa a

«Mennen batay pou lafwa a byen. Kenbe lavi ki p'ap janm fini an fèm. Paske, se Bondye menm ki te rele ou pou ou te konnen lavi sa a, lè ou te byen pale devan yon bann temwen, pou fè konnen jan ou gen lafwa.» 1 Timote 6:12 (Bib La). «Mwen fin mennen batay la byen mennen, mwen rive nan bout kous mwen, mwen kenbe konfyans mwen fèm nan Bondye...» 2 Timote 4:7 (Bib La). «Zanmi m' yo, mwen pa t' manke anvi ekri nou pou m' te pale nou sou jan Bondye delivre nou tout ansanm lan. Men, m' blije ekri nou koulye a pou mwen kapab ankouraje nou, pou nou pran defans lafwa Bondye te bay yon sèl fwa pou tout tan an, pou tout moun pa l' yo.» Jid 3 (Bib La).

Legliz primitiv la

«Yo rete nan pwòp peyi yo, men tankou moun depasaj sèlman. Kòm sitwayen, yo patisipe nan tout bagay ak lòt moun, men yo sipòte tout bagay tankou etranje. Tout peyi etranje se peyi natal yo, e tout peyi kote yo fèt se tankou yon peyi etranje pou yo. Yo marye, menm jan ak tout [lòt moun]; yo fè pitit; men yo pa detwi pitit yo. Yo gen yon tab an komen, men pa yon kabann an komen. Yo nan lachè, men yo pa viv dapre lachè. Yo pase jou yo sou latè, men yo se sitwayen syèl la.» (tradui apati tèks anglè ANF 1) *Lèt pou Diyognèt*, chap. 5, nan *The Ante-Nicene Fathers*, ed. Alexander Roberts ak James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). «Se sak fè, veye pou nou reyini souvan pou di Bondye mèsi, e pou fè lwanj li parèt. Paske lè nou reyini souvan nan

menm kote a, pouvwa Satan yo detwi...» (tradui apati tèks anglè ANF 1) Ignas Antiòch, *Lèt pou moun Efèz yo*, chap. 13, nan *The Ante-Nicene Fathers*, ed. Alexander Roberts ak James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

Tout pasaj Bib an kreyòl ki sou paj sa a soti nan *Bib La* (1985), ki nan domèn piblik. Tèks: ebible.org/hat. Yo site vèsè yo san yo pa chanje anyen; twa pwen (...) make kote yo kite yon pati.